

LEEU- COU-

V R Y D A G

WARDER RANT.

den 8 SEPTEMBER.

E N G E L A N D.

LONDEN, den 1 September.

Woensdag werden voor het huis der lords drie Italiaansche getuigen tegen de Koningin gehoord: de eerste een metleenaar, die aan de Villa d'Este, tijds het verblijf der Prinses alhier werkte, en de tweede een opziener van den tuin der Vorstin daar: heider getuigenis loopt over de gemeenzame wijze, waarop Hare Majesteit met *Bergami* omging, even als de verklaring van den derde, die als kort, een jaar lang, bij Hare Majesteit gediend had. Nog werd dien dag een Zwitsersche juffer, *Louise Dumont* genaamt, gehoord, welke zich als eerste kamier te Milaan bij de Prinses bevond, toen *Bergami* als courier in haren dienst trad. Zij getuigde omtrent hetzelve zij aldaar en op de reizen betrekkelijk den omgang der Prinses met dezen man had gezien, en sprak onder anderen over het gemaskerd bal, dat Hare Koninklijke Hoogheid aan den Koning van Napels gaf, en waar naar toe zij met *Bergami* ging.

Gisteren werd het verhoor dier zelfde getuige voortgezet, en heden is zij door den heer *Williams* van de zijde der Koningin tegenverhoord.

Zaterdag hebben de raadslieden der Koningin aan het gouvernement eene additienele som van tien duizend pond St. gevraagd, om gebruikt te worden tot betaling der onkosten van de verdediging der Koningin, welke som hun dadelijk is ter hand gesteld.

De dagbladen der oppositie noemen de vervolging der Koningin bij voortdurend eene zamenzwering, en beschouwen de getuigen, die tot hertoe verhoord zijn, als van geener waarde voor de aanklagte. Zij hebben het nader berigt de *Allgemeine Zeitung*, nopens de familie *Majocchi*, reeds overgenomen en maken daarvan, gelijk te verwachten was, niet weinig gebruik ten voordeele hunner gevoelen over de zaak. Zij nechten ook zeer op de omstandigheid, dat de twee Engelsche zee-kapiteins niets tot bezwaar der Koningin hebben ingebracht en het alleen vreemdelingen van gering aanzien zijn, die ten nadeele van haar getuigen.

De Koningin ontvangt nog van tijd tot tijd adresfen. Onder dezelve behooren ook die van de ingezetenen van Bethnal-Green en Reading. Eenige zinsneden van de daarop door de Koningin gegevene antwoorden hebben de opmerkzaamheid tot zich getrokken. Op het adres van Green heeft H. M. gezegd: „Hoezeer het voornaamste doel der bill zij, om mijn huwelijk met den Koning te onthouden, beweert men huichelend, dat de Koning geene partij in de zaak is, maar wel de staat, hetwelk moet be-rekenen het volk in zijn geheel genomen. Dan het volk, alom genomen, in plaats van de ontbinding van mijn huwelijk te begeeren, heeft het duideljkst verlangen te kennen gegeven, dat het niet vernietigd worde en dat ik Koningin echtgenoot van dit rijk blijve, en alle regten voor rengen en vrijdommen zou erlangen, welke aan de Koninklijke waardigheid verknocht zijn. De Koning verlangt of verlangt niet de echtheid, welke de bill van horten en straffen beoogt daar te stellen. Zoo de Koning de echtheid niet verlangt, is het zeker, dat de staat die niet voor hem begeert; en zoo Z. M. dezelve verlangt, moet hij die op dezelfde voorwaarden zoeken, als zijne onderdanen, want in eene beperkte monarchie is er slechts eene en dezelfde wet voor allen; anderszins is de enkele wil des monarchs boven de wet, en het gouvernement wordt een despotismus.

Op het adres van Reading heeft H. M. onder anderen geantwoord: Mijne tegenpartijders hebben mij reeds voorlang behandeld alsof ik den prijs der waardigheid niet gevoelde; want waarom zouden zij mij anders uitgezonderd hebben, om die ter markt te brengen, en dezelve door goud te doen schijnen. Doch onttering is bij mij geene zaak van berekening met cijfers. Een goede naam is beter dan rijkdom, want ik vrees de armoede niet, maar de schande is mij ondragelijk, en ik houde de dood verkieze lijk boven onttering.

F R A N K R I J K.

PARIS, den 31 Augustus.

De *Monteur* deelt wederom nieuwe bijzonderheden mede over de zamenzwering. Volgens dezelve, scheen het bewezen waar, dat de misdadige aanslagen, die in verschillende korpsen van de bezetting van Parijs gesmeed werden, zich ook tot op andere punten van Frankrijk uitstrekten, zoo als blijken zal uit de instructie der procedure voor het hof der Pairs. Sedert lang had het gouvernement het oog op de kuiperijen en middelen van verleiding, die bij de militairen in het werk werden gesteld; in het midden dezer maand lieten stellige berigten geen twijfel meer over, omtrent de uitgebreetheid van het komplot, en door het braaf gedrag van twee officieren van het legioen du Nord en van twee onder officieren der koninklijke garde, welke aan hunne opperhoofden kennis gaven van de aan hun gedane oproerige voorstellen, benevens door de bekendmaking van eenige lieden, die zich in het begin in het komplot hadden laten medeslepen, geraakte het gouvernement volkomen onderrigt van al wat er gaande was. De zamengezworenen, vreesende van ontdekt te zullen worden, en vermoedende dat de autoriteiten hen op het spoor hadden, namen het wanhopig besluit, om in den nacht zelve van den 19 op den 20 hun aanflag te beproeven. Te middernacht moesten eenige vertrouwde mannen zich van de opper-officiieren van elk korps meester maken, en hen, in geval van tegenstand, doodden. Dan zouden de officieren, welke in het komplot waren, naar de kazernen gaan, de soldaten in het geweer doen komen, en aan de vergaderde troepen zeggen, dat de Koning dood was. Door middel der verwarring, die deze rijding en de daarbij gevoegde logenachtige geruchten moesten veroorzaken, boopten zij de trouw der troepen te misleiden. Den zoon van *Buonaparte* te doen uitroepen, en hen tot het aanvallen van het kasteel en van de koninklijke familie aan te voeren. Opmerkelijk is het, dat het gerucht van 's Konings dood, eenige dagen voor den beoogden tijd, in verschillende departementen, en voornamelijk te Metz, te Lijon, te Bordeaux en andere steden, verspreid werd. Het gouvernement begreep, dat het tijd was, om de oproerlingen te doen vatten, en daar door te voorko-

men, dat zij niet een grooter aantal verdoolde menschen medesleepten. Derhalve werden de aangekonde schuldigen des avonds ten negen uren gegrepen en in handen der justitie overgeleverd. Zij, die in de kazernen waren, werden op het eerste bevel der chefs van hunne korpsen gearresteerd door de officieren en soldaten, die zien bevestigden, om deze meeneedigen uit hunne geslachten te verwijderen; de overigen werden allen, zonder tegenstand te bieden, door de gendarmes gevat.

De kapitein *Nantel*, die men zeide dat het hoofd was der zamenzweerders in het legioen de la Meurthe, is voortvlugtig en tot heden aan de nasporingen der justitie ontsnapt. Na deze eerste arrestaties, maakten de ontvangsten verklaringen en gevonden papieren, ten huize der beschuldigten, nog anderen noodzakelijk, en er werd bevel gegeven, om den luitenant-kolonel op halve soldij *Dentzel*, den apotheker *Clevenot*, een geëmployeerden *Giscar*, den kapitein *Capes*, en de fergeant-majors *Despiers*, *Charpentel* en *Eijward*, deze vier laatste tot het legioen de la Meurthe behoorende, gevangen te nemen; hetgeen geschiedde. Te Kamerrijk hadden verscheiden officieren van het legioen de la Seine het plan gemaakt, om dit korps in oproer te brengen en het naar Parijs te geleiden, om den onstand te hulp te komen. Negen derzelve namen de vlugt, zoodra zij vernamen, dat het komplot ontdekt was. Nog had men order gegeven, om den luitenant-kolonel *Muziau*, gewezen chef d'eskadron bij de jagers der keizerlijke garde, en den kapitein op reform *Theremin*, die bij het legioen de la Seine gediend had, te vatten. Beiden waren dikwerf van Parijs naar Kamerrijk gegaan, en schijnen de officieren, die in de zamenzwering gekomen zijn, verleid te hebben. De eerste is voortvlugtig, doch de kapitein in hechtenis genomen. Weinige dagen voor dat de in het duister gesmede aanslagen te Parijs en te Kamerrijk aan den dag kwamen, werden dezelve in het departement des Vosges ontdekt een luitenant-kolonel op halve soldij, *Caron* genaamd, die meestal te Colmar woonde, had de stontheid, om zich den 16 augustus bij den heer *de l'Etang*, chef d'eskadron der dragonders de la Seine, te Epinal in garnizoen zijnde, te vervoegen, en hem voor te stellen, om in het ontwerp van den onstand te treden; doch deze brave krijzman, over diergelijk een voorstel verontwaardigd, liet dadelijk dien afgezaat van het oproer in bewaring nemen, en nu is hij voor het hof der pairs gebracht. Men verneemt, dat nog verscheiden andere officieren van het legioen de la Meurthe te Avannes gearresteerd zijn, waartoe dat legioen, van Parijs komende, is gemarcheerd.

Na alle deze droevige bijzonderheden verhaald te hebben, zegt de *Monteur*, moet men de aandacht vestigen op dat geen, hetwelk de goede burgers gerust moet stellen. Overal beijveren zich de militaire korpsen, bij het vernemen van dit komplot, om hunne gevoelens van trouw aan den Koning en aan het Vaderland te uiten. De miltzieker hebben moeten erkennen, dat, zoo het hun mogelijk geweest is eenige bijzondere personen te doen dwalen, hunne pogingen echter zouden gestuit zijn tegen de trouw van de onzaggenlijke meerderheid der officieren en soldaten, die altijd de stem der eer en plicht zullen volgen.

Een gezelschap Fransche en vreemde natuuronderzoekers, bestaande uit den heer *Hamel*, staatsraad van Zine Majesteit den Keizer van Rusland; den heer *Sillique*, physicus en naturalist; den heer *Custan* fils, kruidkundige; den heer *Bourdet*, naturalist; den heer *Dornford*, een Engelsch kapitein, en den heer *Harderfon*, mede een Engelschman, vertrok den 16 dezer maand van Geneve, om de kruin van de Mont-blanc te beklimmen, vergezeld van drie gidsen, waaraan de een reeds zes malen dien togt gedaan had. Den 18 waren deze reizigers, na veel gevaar, op de hoogte des bergs, de Grand Mulet geheeren, gekomen, en moesten er een dag en twee nachten blijven, uit hoofde van het slechte weder; zij gingen zondag den 20 weder op weg; en hadden bijna de gewenschte kruin bereikt, toen hunne drie gidsen, welke vooruit gingen, van den kant van een der bergen afgedaald, in eene rotsbolte vielen en door den sneeuwklomp bedolven werden. Onmogelijk was het aan de reizigers, om de wegwijzers eenige hulp toe te brengen; ook verloren zij hierbij het meerendeel hunner natuurkundige werktuigen, en keerden te Geneve terug, zeer bedrukt over het ongeluk, aan deze arme lieden overgekomen.

Van Napels schrijft men, den 14 dezer, dat een groot aantal officieren, van alle korpsen, zich beklagd hebben over het besluit, door den stedehouder-generaal genomen, omtrent het toestaan van eersteekenen, belooningen en bevorderingen aan de troepen, welke voornamelijk deel gehad hebben aan het invoeren der Constitutie, hetgeen ten gevolge gehad heeft, dat dit decreet ingetrokken, en verder bepaald is, dat de promotien bij de armee, volgens den rang der dienstjaren, zullen plaats hebben. Verscheiden bataillons infanterie en eenige kompagnien scherpschutters zijn ingescheept, om naar Sicilie te vertrekken, en zullen door nog nader troepen en kavalerie gevolgd worden. De te Palermo opgerigte Junta van publieke veiligheid heeft, den 26 july, aan alle de municipaliteiten van Sicilie eenen brief gezonden, waarin gezegd wordt, dat elke goede Siciliaan met verantwoordelijkheid gezien had, dat, volgens de nieuwe orde van zaken te Napels, Sicilie niet als onafhankelijk werd beschouwd; dat het volk den 15 july dien zelfden geest van onafhankelijkheid had geopenbaard, en de wanorde van den 17 diert maand alleen door den tegenstand der troepen was veroorzaakt. De municipaliteiten worden aangemaand alles te doen, om die onafhankelijkheid te handhaven, en elke een afgevaardigden naar Palermo te zenden, om een Parlement uit te maken, dat geheel afgezonderd en onafhankelijk van het tegenwoordig bestuur van Napels zijn zal.

Er zijn berigten van Madrid van den 20 dezer. De laatste zittingen der Cortes hebben niets van belang voor buitenslands opgeleverd. De Koning heeft eindelijk aan den marquis de las Amarillas, op zijn herhaald verzoek, zijn ontslag als minister van Oorlog verleend, en de portefeuille van het ministerie provisioneel aan den heer *Labat*, den

(Het vervolg op de kans door blaadje)

De Leden van de Tweede Onderafdeeling der Nederlandsche Bijbelgenootschap, Afdeling Vriesland, wonende onder het bevoor der Grietenij *Leeuwarderdel*, *Alvord*, *dunad el*, *Boarderdel*, *Isaardadel*, *Tiefje*, *Werd el* en *Fewerderdel*, worden ter vergadering opgeroepen, tegen Vrijdag den 15 September, des morgens een uren, in den Schutters Doule te Leeuwarden.

In naam des Presbiter, GERH. VAN DER TUUK, Secretaris.

De Leden van het vierde District der Vioesche Bijbel-vereeniging, van het Nederlandsch Bijbelgenootschap, worden uitgenoodigd, om op Donderdag den 14 September, aanstaande, des namiddags ten 2 uren, eene Redevoering van den Wel Eerw. Zeeer Geleerden heer F. BEKKER, Predikant te Danwoude, in de Kerk te Doekum, aan te hooren, en, na het eindigen van dezelve, te compareeren om huize van de weduwe van A. H. van der Werf.

De last van den heer Presbiter van Doekum, noord District, J. P. BRUNWOLD REEDEL, Secretaris.

124de KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

V I E R D E K L A S S E.

11de Lijst. No. 37259, 670, 7461, 36809, ieder een prijs van f 1000.

12de Lijst. GRENZ.

13de of laatste Lijst. No. 16445, eene premie van f 5000.

DIREKTEUREN DER SPAARBANK VAN LEEUWARDEN.

DEN berigten aan de belanghebbenden, dat door het Departement Leeuwarden der Maatschappij; tot Nut van h. r. Algemeen, in de vercaade, gehouden den 1sten Augustus 11, tot Directeuren der Spaarbank zijn benoemd: de heeren *J. W. Brouwer*, *S. H. Cats*, *T. B. Plantinga* en *P. Konmans Brouwer*. Zoo dat de geheele Directie der Spaarbank thans bestaat uit de heeren *W. H. Swinger*, *Prifident*, *M. S. de Wal*, *Th. faupier*, *M. van der Veen*, *Johz*, *H. van Hichren*, *Pz.*, *t. W. Brouwer*, *S. H. Cats*, *T. B. Plantinga*, *P. Konmans Brouwer*, en *H. W. Homers*. Secretaris: *Boekhouder*. Namens Directeuren voornomd, *H. W. H. O M M E S*, 7 September 1820.

minister van marine, opgetragen. De tijdingen uit Amerika waren zeer gunstig en kondigden eene spoedige verzoening aan tusfchen de geinlungeerde Provinciën en het Moederland. Te Kadix is een konvooi uit Amerika met eenige miljoenen piasters aangekomen.

N E D E R L A N D E N.

BRUSSEL, den 2 September.

De passage van couriers door deze stad vermindert niet; het groot gedeelte komt van Parijs, en staat den weg naar Holland of naar Aken in. Men verzekert, dat er in de Pruisische Rijn-provincien bevelen zijn gegeven, om raauwkeurig acht te slaan op alle de reizigers, die uit Frankrijk komen en in dat land geboren zijn.

AMSTERDAM, den 4 September.

Volgens bijzondere berigten uit Parijs, waren de fondsen slaag op den eersten September merklijk gevallen, en men sprak van ongunstige tijdingen uit de departementen; jaere berigten echter meelden, dat de prijzen sedert weder zijn gerezen.

ZUTPHEN, den 2 September.

Dezer dagen is alhier van Doerburg gevatelijk binnengebragt en aan de justitie verder overgeleverd zekere ge-luën aanvaard hebben.

WOLVEGA, da
18 AUGUSTUS
1820.

DE GRIET
Luckewier
12 September 18

GRIETMAN
pligten v

ten 11 uren, te
van Traktement
RIETMAN

Greenplightig
uren, te compa
dus te. Grijn.

De GRIET
gen onder
Levenswijzen van

Al zoo op de
gekomen,
naar dezelve uit

September eerst
Het vast jaar

goede hulzingen
die *al* onderwijs

Al zoo, door
is vakant
naar deze vacer

ondergaan van e
het. Grietenjehu
Er is eene vr

den eersten, of
HET DIJKS
1865 en

200 ft
Waarvan de C

provisionele nu
LEEUWARDEN
26 AUGUSTUS

in te leveren.
LEEUWARDEN
 28 AUGUSTUS

Eene kapitale
belen is gelyke

pen zullen op
De Secretaris

CHOREI in d
MR. IACO
September 2

Notaris J. H.

d'age dienende
 De Notaris
 Deuzen

1. Fene L.
Fentz

no. 24.
Zijnde de 22
November 190

November 1822
ISAAC TEL

Heeren Logen
Eene heerlij

De Notaris

van openbare
Onderscheid
zien van Spies

goederen meer
Iemand rog

G. J. P
Secre

De Grietman van
I. F. VAN
HERFST

De Grietman v

J. J. B. H.
 voceeren, mits de

De Notaris G. W. POSTHUMA, te Dockum, zal, op Zaterdag den 16 September 1820, des namiddags ten 1 uur, ten huize van *Lammert Stuit*, kastelein in het Haelinger Veerhuis aldaar, bij beoelgoed verkoopen: Ongeveer 25,000 ponden best oud Zweedsch SCHEEPS-IJZERWERK, zoo goed als nieuw, waaronder een groote partij ronde Bouten en Rongen, van 9 tot 12 duimen.

Men prefenteert bij bellotene Briefjes te verhuuren, voor den tijd van 8 aanenvolgende jaren, (namelijk van St. Perri en Mei 1821 tot 1829: Eene ZATHE en LANDE, te Buitenpost, groot naar naam en faat 864 Pondematen, behoorende aan Meijufvrouf de wed. van SLOOTEN, te Dockum; zijnde de voorwaarden van verhuuring te vernemen en moettende de Briefjes vóór den 9 October aanftaande worden ingeleverd ten Kantore van de Norvrijn I ROMPEIN te Buitengoft, of van Mr. A. van SLOOTEN te Dockum.

(X) Door verandering van afzakes , wordt uit de hand te koop gepretendeerd : Eene uitmuntende en
(X) in korte jaren veel verbeterde en vernieuwde ZOUTKEET , met dezelfde PAN , ZELHUIS ,
DENNEN , groote TURFSCHUUR , STAL & WAGENHUIS ; alsmede KNECHTS WONING , staande binnen
Hartingen . Als ook een HUIS en TUIN , gelegen binnen gemelde Stad , staande bij de kleine Sluis aldaar . Nadere
informatie bij den Notaris W. J. VETTEVOGEL.

Die genegen is om een KOOPMANS HUIS, HOUTSTEK en LIJNBAAK, gaande zeer-ater nering op het Zuidend van Workum, voor eenige jaren uit de hand te huren, vervoerge zich voor den 1 November 1820, bij den Secretaris A. L. POTMA, aldaar; wordende voor even gemeldend tijd de genen verzoekt, welke verschuldigd zijn an den boedel van WILLEM ANSKES LIJN, ten zijnen sterfhuize te betalen, en die eenigeenhe hebben op dezelve aldaar te ontfangen.

Op den 2 September 1820, is door den schipper JAN ENGELHARDT, bij de Ranzpolder
Plaat, beoosten de Abt, in de nabijheid van Haringen, Provincie Vriesland, geboren of uit
het water gered, een jong VOOL of ENTER PAARD; die vermeerx daarvan eigenaar te zijn, kan zich oer in
smaade vervolgen, bij de kastelein Kees Bruijs, buiten de Apdoon, te Groningen.

De Commisfaris in voormeld Faillifement,
E. J O N G S M A.

K. VAN SLOOTEN, in leven W.
Koophandel, bij deze opgeroepen,
en te vervoegeu bij de Ondergete

en te vervoegeu bij de Ondergetee-
ven optegeven, uit welken titel en v
deringen aan dezelveu voortegeven c

deringen aan dezelven voortegeven o
met de Commerciële Regtsoefenin

C. P. E. ROBIDÉ VAN DER AA.
C. J. VAN DER VEEN.

C. J. VAN DER VEEN.
o, des nademiddags ten twee uren
ersten zittag, bij strijk- en verhoogg

H A R D R A V E R Y.

Men zal eerst drags, in het Heeren Logement te Franeker, des preciefen dag onverwijld te bepa-
len, en bij flukken in de billetten te specificeren, publiek, aan den meestbiedende, prefe-
reren te verkoopen: Zekere ZATHE en LANDEN, gelegen onder Tzum, SIJDLUM genaamd, groot 88 Ponde-
ren, en bij Aauw-Summe bouwond doek Darr en Mei 1301 vrije van leuwarden.

(o) Men prefenteert bij geflorene biljetten, voor den tijd van 7 jaren, ingaande Petri- en Mei 1821.
 (o) te verhuuren: Eene ZATHE en LANDEN, onder Midlum, groot 83 Pondenmaten, meest
 GREFIDLAND, thans bij *Ulbe Jacobs Srikwerda* in huur; waarvan de Conditien kunnen worden versomen bij den
 Griffier STINSTRÄ, te Franeker, aan wien de billetten moeten worden ingezonden vóór den 8 October aanstaande.
 (o) Men prefenteert uit de hand te verkoopen: Eene wel ter neringstaande HUIZINGE en BAKKE-
 RIJ, fiande op het groote Hooft in de Lemmer, thans bewoond in eigendom door de
 Jacob Brant, alwaar de conditien te vernemen zijn.

De AARDAPPEL KELDERS te Huur, waarin drie duizend korven Aardappelen kunnen ge-
borgen worden, ook kan dezelve dienen voor een Pakhuis: laande in de Groote Keefstraat,
letter I. no. 07. te Leeuwarden: door den eigenaar F. KARELS bewoond.

